

Anotace Prezentace seznámí žáky se vznikem a vývojem hudby na jevišti. Během prezentace naváží na znalosti z návštěv divadel s rodiči a zopakují znalosti o divadelní hudbě z předchozích ročníků. Nově získané informace si zopakují zábavnou formou.

Jazyk Čeština

Očekávaný výstup

Žák se orientuje ve vývoji jevištní hudby od opery až po muzikál.

Základní škola a Mateřská škola, Otnice, okres Vyškov

Číslo a název klíčové aktivity: III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Mgr. Drahomíra Floriánová

Interní číslo: VY_32_INOVACE_HV.DF.6.15

HUDBA NA JEVIŠTI

Lucie Bílá
Johanka z
Arku

Mgr. Drahomíra Floriánová

HUDBA NA JEVIŠTI

HUDBA NA PRKNECH, KTERÁ ZNAMENAJÍ SVĚT

® Spojením hudby, zpěvu a divadelního představení, složitější hudební útvary.

- Opera
- Opereta
- Muzikál
- Hudební revue

Libuše

Drákula

Orfeus v podsvětí

OPERA

- ® Vznikla na počátku 17. století v Itálii.
- ® První opery čerpaly náměty z antiky.
- ® Zpívaly se italsky, později v národních jazycích.
- ® Staré opery se dělí na různé části:
  - ▷ **Árie** - uzavřená část opery, pěvec ukazuje krásu melodie a svého hlasu, děj opery se zastaví
  - ▷ **Dueto** - obdoba árie, jsou zpívané dvojicí interpretů
  - ▷ **Recitativ** - zpívá se v něm v malém tónovém rozsahu, interpret jakoby mluvil, děj se posouvá
  - ▷ **Předehru** - úvodní část opery
  - ▷ **Sbory**
- ® Novější opery se už takhle nedělí, jsou daleko plynulejší.

Prodaná nevěsta

Traviata

OPERETA

- ® Její počátky sahají do 19. století.
- ® V operetě se zpívá i mluví a také tančí.
- ® Hudba má jakoby lehčí ráz než v opeře.
- ® Děj bývá zábavnější, ze života.
- ® Písně a árie z operet jsou často všeobecně známé

MUZIKÁL A HUDEBNÍ REVUE

- ® Ve 20. století se vedle opery a operety začaly psát muzikály.
- ® Uplatňuje se v nich moderní, populární hudba, výrazový tanec a moderní náměty.
- ® V hudební revue se střídá mluvené slovo (zábavné scénky) se zpěvem i tanečními výstupy.
- ® Účinkující se v ní vyjadřovali s humorem o potížích ve společnosti.

Johanka z Arku

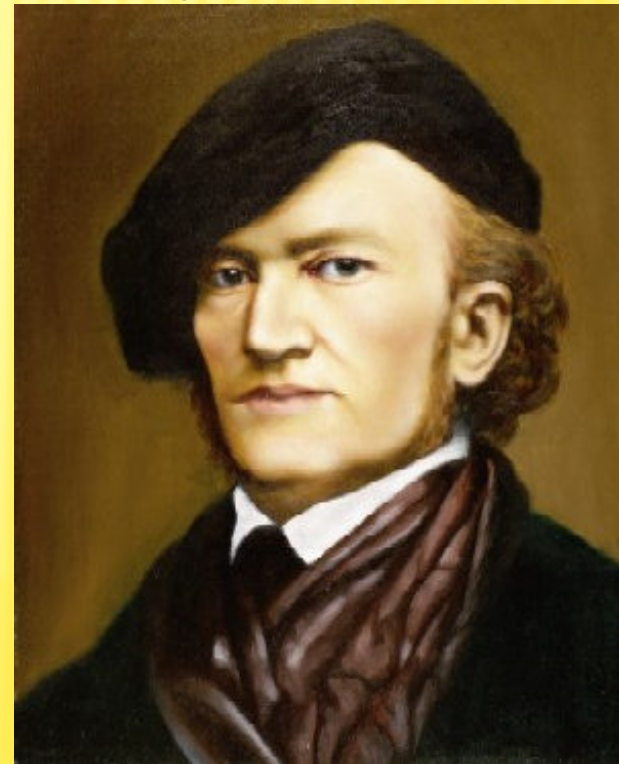

Nana

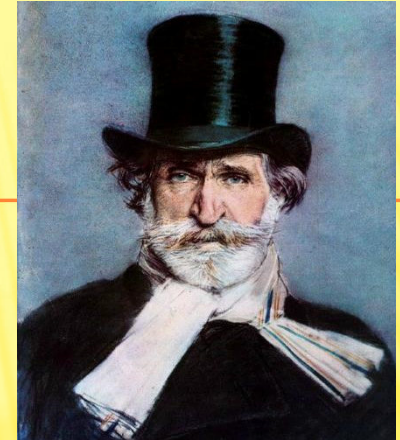

PŘEDSTAVITELÉ SVĚTOVÉ OPERY

- ® **Richard Wagner** (22. 5. 1813 – 13. 2. 1883)
- ® Pocházel z herecké rodiny, měl důkladné hudební vzdělání.
- ® Wagner často navštěvoval Mariánské lázně. Jeho dílo bylo u nás brzy velmi známé.
- ® Jeho opery jsou nesmírně dramatické a rušné. Vyžadují výpravné scény.
- ® Wagnerově hudbě není snadné porozumět. Říká se o ní, že je těžká.
- ® Mezi jeho nejslavnější opery patří:
  - ▷ **Bludný Holanďan**
  - ▷ **Lohengrin**
  - ▷ **Mistři pěvci norimberští**
  - ▷ **Tannhäuser (tanhojzr)**

PŘEDSTAVITELÉ SVĚTOVÉ OPERY

® **Giuseppe Verdi** (10. 10. 1813 – 27. 1. 1901)

® Významný a velice známý italský hudební skladatel

® Verdiho opery jsou jiné „lehčí“ než Wagnerovi, byť oba žili současně.

® Pocházel z chudé rodiny, nevzali ho dokonce ani do hudební školy.

® Přesto v jeho 27 letech slavila velký úspěch v italské La Scale opera **Nabucco**.

Vášnivá hudba díla, pojednávající o osvobození Židů z babylonského zajetí, plně korespondovala s náladou obyvatelstva, zaujatého touhou po osvobození z rakousko-habsburské moci a sjednocení Itálie. V ní se projevil jako velký skladatel a bojovník za bezpráví.

® Mezi jeho další významné opery patří:

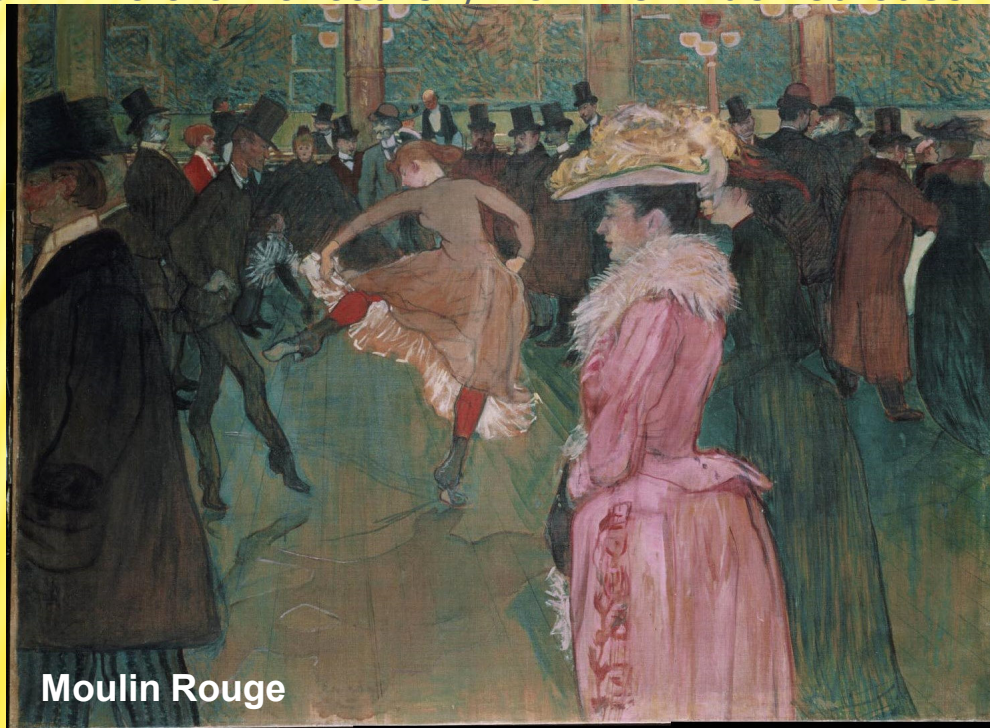
- ▷ **Aida**
- ▷ **Rigoletto**
- ▷ **Traviata**
- ▷ **Trubadúr**

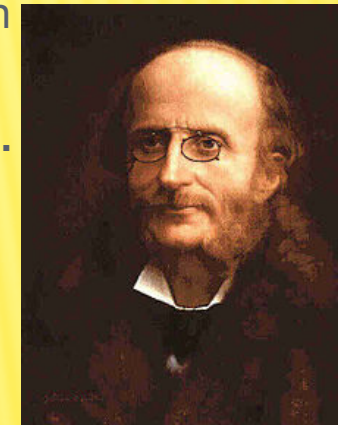
Sbor Židů z opery
Nabucco

OPERETA A JEJÍ NEJVÝZNAMNĚJŠÍ TVŮRCI

- ® **Jacques Offenbach** – francouzský hudební skladatel německého původu.
- ® Nejznámější jeho operetou je **Orfeus v podsvětí**. Jádrem příběhu tvoří vzpoutra bohů na Olympu proti jednotvárným a nudným nebeským poměrům.
- ® V jeho operetách často zazníval **kankán**. Tanec, který pak v kabaretech (Moulin Rouge) pro potěšení mužů tančily tanečnice.
Ty s potěšením maloval francouzský malíř **Henri de Toulouse-Lautrec**.

Moulin Rouge

Jacques
Offenbach

Henri de Toulouse-
Lautrec

OPERETA A JEJÍ NEJVÝZNAMNĚJŠÍ TVŮRCI

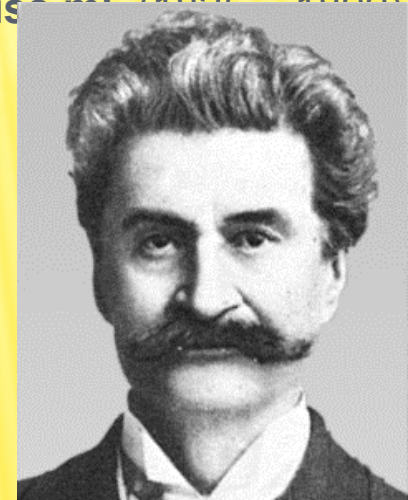
- ® V Rakousku žil a tvořil největší mistr operetního žánru **Johann Strauss mladší (1825 – 1899)**.
- ® V jeho operetách často znějí známé vídeňské valčíky.
- ® Ze Straussových operet si budeme pamatovat alespoň dvě:
  - ▷ **Netopýr**
  - ▷ **Cikánský baron**

Oskar

Nedbal

Netopýr

Z českých tvůrců operet vynikl především **Oskar Nedbal**.
K jeho nejhranějším operetám patří **Polská krev**
a **Vinobraní**.

Polská krev

PŘIŘAĎ K OBRÁZKŮM POPIŠKY

Bludný
Holand'an

Libuše

Cikánský baron

Jana z Arku

Orfeus v podsvětí

Prodaná
nevěsta

Dracula

ZKOUŠKA PAMĚTI

- ® Spojením hudby, zpěvu a divadelního představení, složitější hudební útvary.....
.....
- ® ..... vznikla na počátku 17. století v Itálii.
- ® Zpívala se ....., později v národních jazycích.
- ® Úvodní část opery se nazývá .....
- ® V ..... se zpívá i mluví a také tančí.
- ® Hudba má jakoby ..... než v opeře.
- ® V ..... se uplatňuje moderní, populární hudba, výrazový tanec a moderní náměty.
- ® Mluvené slovo (zábavné scénky) se zpěvem i tanečními výstupy se uplatňují v .....
- ® Hudbě ..... není snadné porozumět. Říká se o ní, že je těžká.
- ® Jeho opera Bludný Holanďan mohla být inspirací k filmu .....
- ® V 27 letech ..... slavila velký úspěch v italské La Scale jeho opera Nabuco.
- ® Nejznámější operetou Jacqua Offenbacha je .....
- ® V této době je v Paříži nejpopulárnějším tancem .....
- ® Operety Cikánský baron a .....složil rakouský hudební skladatel .....
- ® Z českých tvůrců operet vynikli především....., autor .....
- ® a Vinobraní.

ZDROJE

- Ⓢ http://www.opernisbornd.cz/upload/obrazky-clanky/libuse-sarka/IMG_7880.jpeg, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://www.cojeco.cz/attach/photos/3a89cf1ee447f.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://www.barrandov.tv/43875-muzikal-dracula-obnovena-premiera-dnes>, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://g.denik.cz/5/95/orfeus-v-podsveti-divadlo-cb13-15_denik-1024.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://www.icfranchi.brescia.it/ctp/libiamo_nei_lieti_calici/immagini/TRAVIATA/leonardo_capalbo_ailyn_perez_la_traviata.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://www.dolnitrebonin.cz/foto/2824/cz/101/101/cikansky-baron-otacive-hlediste-cesky-krumlov-31-8-2007/>, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://img.jihoceskedivadlo.cz/foto/gal_117941246716.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://www.musical-opereta.cz/images/3063.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://g.denik.cz/34/4e/festival_hudebni_skutec_cardasova_princezna01_denik-1024.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://www.online-zdarma.eu/wp-content/uploads/2012/01/johanka-z-arku1.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://www.musical-opereta.cz/images/1040.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://th07.deviantart.net/fs50/PRE/f/2009/317/e/3/Cats_Musical_Wallpaper_1920x_by_ArtificialAnimation.png, 19. 03. 2013
- Ⓢ http://www.images.atlasceska.cz/images/kalendarakci/stredni/9753/s33524_nevesta-1.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://sk.wikipedia.org/wiki/Richard_Wagner, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://userserve-ak.last.fm/serve/_/40428355/Richard+Wagner+223921.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://media1.huu.cz/images/media1:4b2f9e1aec550.jpg/07.%20Bludn%C3%BD%20holan%C4%8Fan%2001.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://cs.wikipedia.org/wiki/Giuseppe_Verdi, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://bzik2russianstories.files.wordpress.com/2011/01/nabucco1.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ <http://www.cyberbass.com/images/Composers/Verdi.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d5/HenriDeToulouse-Lautrec-AtTheMoulinRouge-TheDance-1889-90-VR.jpg>, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bf/Jacques_offenbach.jpg/220px-Jacques_offenbach.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://leccos.com/pics/pic/strauss_johann_ml.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://g.denik.cz/43/16/opereta-netopyr-divadlo09160218_denik-1024.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://g.denik.cz/43/e8/polska-krev15_denik-380.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://leccos.com/pics/pic/nedbal_oskar.jpg, 19. 3. 2013
- Ⓢ http://cs.wikipedia.org/wiki/Jacques_Offenbach, 19. 3. 2013
- Ⓢ Hudební výchova pro 6. ročník ZŠ (A. Charalambidis, J. Pilka a kol.), SPN, 2008, ISBN 80-7235-296-2, 19. 3. 2013